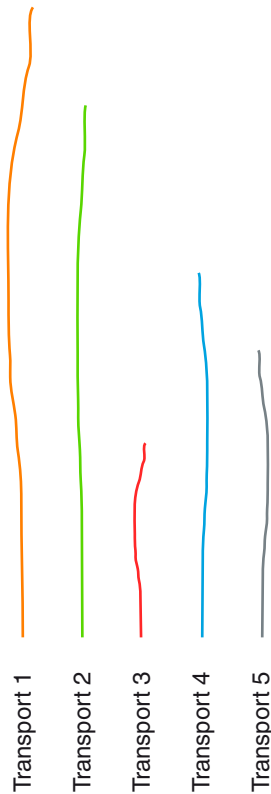

SPN-uppdrag

1. Hur reser vuxna egentligen?

Gör så här

Välj ut en vuxen i din närhet som du litar på och träffar ofta. Välj ut tre dagar under arbetsveckan (måndag till fredag) då du tar reda på exakt hur den vuxne förflyttar sig. För att kunna göra detta ger du honom eller henne ett logblad som han/hon har med sig under de aktuella dagarna. Glöm inte förklara att det räknas som en resa så fort förflyttningen har ett mål och att även de korta resorna ska vara med. En del kommer nog att behöva mer än ett logblad, logblad finns på separat sida.

Sammanställning

Samla in logbladen direkt efter att de tre dagarna är slut, även vuxna kan slarva bort saker. Sammanställ hela klassens resultat genom att lägga ihop alla resultat:

Cykel: km	Tunnelbana: km
Personbil: km	Moped: km
Promenad: km	Motorcykel km
Buss: km	Flyg: km
Tåg: km	Taxi: km
Spårvagn: km	Annat sätt: km

Låt en kilometer i verkligheten vara en centimeter på ett snöre, ett snöre för varje transportslag. Sätt upp snörena i klassrummet.

Titta på ert resultat

- Vilken sorts transport har de vuxna åkt längst/kortast med?
- Hur lång sträcka har de åkt kollektivt (buss, tåg, spårvagn, tunnelbana)?
- Hur långt har de åkt utan motorkraft?
- Fanns det några transporter som kunde ha ersatts med ett mer hållbart sätt att resa, ett webbmöte eller samåkning?
- Hur många resor med motorfordon var kortare än fem kilometer?
- Hur långt har alla åkt varje dag i genomsnitt?

Samlas i mindre grupper och titta på era logblad

- Kan de vuxna i er undersökning förändra något i sina resor?
- Ge 1-3 förslag till varje vuxen.

Rapportera resultatet av vuxenundersökningen och fakta från briefingsmötet på veckoblad, hemsida eller liknande.

Pedagogiska utgångspunkter

Glöm inte att

- starta med elevernas förkunskaper
- lyfta fram olika perspektiv till exempel lokala, globala, etiska, då och nutid
- reflektera kritiskt.

Rapportkort för utskrift att ge till den vuxna person som undersökts.

Rapportkort

Jag föreslår att du kan förändra ditt resande genom att:

1.
.....
.....
2.
.....
.....
3.
.....
.....

Rapportkort

Jag föreslår att du kan förändra ditt resande genom att:

1.
.....
.....
2.
.....
.....
3.
.....
.....

Rapportkort

Jag föreslår att du kan förändra ditt resande genom att:

1.
.....
.....
2.
.....
.....
3.
.....
.....

Rapportkort

Jag föreslår att du kan förändra ditt resande genom att:

1.
.....
.....
2.
.....
.....
3.
.....
.....

Rapportkort

Jag föreslår att du kan förändra ditt resande genom att:

1.
.....
.....
2.
.....
.....
3.
.....
.....

Rapportkort

Jag föreslår att du kan förändra ditt resande genom att:

1.
.....
.....
2.
.....
.....
3.
.....
.....

2. Hur mycket kostar en bil varje år?

Bilen är en stor kostnad i många hushåll, men det kan vara svårt att veta hur stor del av pengarna som verkligen går till bilen. Finns det fler än en bil ökar kostnaderna förstås ännu mer. Ta reda på hur mycket bilen egentligen kostar åt någon du känner.

Innan du börjar

Innan du gör din undersökning behöver du fråga ägaren till bilen om följande fakta:

- Bilmärke
- Modell
- Årsmodell
- Hur länge han/hon haft bilen, s k innehavstid
- Inköpspris
- Årlig körsträcka
- Bränslesort
- Bränslepris just nu
- Bränsleförbrukning
- Vad försäkringen kostar per år
- Kostnad för parkering
- Övriga kostnader som reparationer, besiktning och däck mm

Gör så här

- Gå in på www.bilkalkylen.konsumentverket.se och fyll i ”dina” uppgifter.
- Förbered en rapport som du meddelar ägaren till bilen, se separat ”transportrapport” som du kan lämna till bilägaren.

I skolan

- Ta med en bild på bilen till skolan, foto eller en bild från ett reklamblad eller bilannons.
- Sätt upp era kort på bilarna tillsammans med en likadan rapport som ni gett till ägaren.
- Börja med den bil som har högst kostnad.

Diskutera

Varför tror ni att det blir så stora skillnader i bensinförbrukning, kostnad för försäkring, reparationer, körsträcka etc?

Transportrapport

Din bil, en, årsmodell

minskar i värde med kr per år.

Skatt och besiktning kostar kr per år

och den drar bränsle för kr.

Totalt kostar denna bil dig kr under ett år.

Tänk på

- När det är dags att byta bil är det bra att först fundera på om bilen verkligen behövs.
- Om bilen inte används så ofta blir det billigare att gå med i en bilpool eller hyra bil.
- Om bilen är nödvändig bör den dra så lite bränsle som möjligt och köras på förnyelsebart bränsle (etanol eller biogas). En bil som drar mindre bränsle är billigare i drift och påverkar klimatet mindre.
- Det finns mer information om bilar som är hållbara för miljön på www.gronabilister.se.

Transportrapport

Din bil, en, årsmodell

minskar i värde med kr per år.

Skatt och besiktning kostar kr per år

och den drar bränsle för kr.

Totalt kostar denna bil dig kr under ett år.

Tänk på

- När det är dags att byta bil är det bra att först fundera på om bilen verkligen behövs.
- Om bilen inte används så ofta blir det billigare att gå med i en bilpool eller hyra bil.
- Om bilen är nödvändig bör den dra så lite bränsle som möjligt och köras på förnyelsebart bränsle (etanol eller biogas). En bil som drar mindre bränsle är billigare i drift och påverkar klimatet mindre.
- Det finns mer information om bilar som är hållbara för miljön på www.gronabilister.se.

Transportrapport

Din bil, en, årsmodell

minskar i värde med kr per år.

Skatt och besiktning kostar kr per år

och den drar bränsle för kr.

Totalt kostar denna bil dig kr under ett år.

Tänk på

- När det är dags att byta bil är det bra att först fundera på om bilen verkligen behövs.
- Om bilen inte används så ofta blir det billigare att gå med i en bilpool eller hyra bil.
- Om bilen är nödvändig bör den dra så lite bränsle som möjligt och köras på förnyelsebart bränsle (etanol eller biogas). En bil som drar mindre bränsle är billigare i drift och påverkar klimatet mindre.
- Det finns mer information om bilar som är hållbara för miljön på www.gronabilister.se.

Transportrapport

Din bil, en, årsmodell

minskar i värde med kr per år.

Skatt och besiktning kostar kr per år

och den drar bränsle för kr.

Totalt kostar denna bil dig kr under ett år.

Tänk på

- När det är dags att byta bil är det bra att först fundera på om bilen verkligen behövs.
- Om bilen inte används så ofta blir det billigare att gå med i en bilpool eller hyra bil.
- Om bilen är nödvändig bör den dra så lite bränsle som möjligt och köras på förnyelsebart bränsle (etanol eller biogas). En bil som drar mindre bränsle är billigare i drift och påverkar klimatet mindre.
- Det finns mer information om bilar som är hållbara för miljön på www.gronabilister.se.

3. Min bästa resa

En del reser långt och andra kort, en del med tåg, andra med buss. Men trots alla olikheter finns det många gemensamma saker med de resor vi gör. När vi har åkt någonstans tillsammans med någon/några vi gillar brukar det bli till ett bra minne för livet, något som vi tänker på ibland och längtar tillbaka till. Kanske har du inte ens gjort den där bästa resan ännu ...

Gör så här

Om du fick bestämma, hur skulle en riktigt bra och hållbar resa se ut? Det vill säga en resa där du tar aktivt ansvar för miljön och lokalbefolkningens välbefinnande. Skriv en berättelse, gör en presentation på datorn, eller skriv stödord och berätta om din resa för några kompisar.

Att fundera över

- Vart ska du åka?
- Vem ska du åka tillsammans med?
- Hur länge vill du vara borta?
- Hur reser du dit?
- Hur ser det ut dit du kommer?
- Hur känns luften du andas när du kommit fram?
- Hur ser det ut där du ska bo?
- Vad vill du göra?
- Hur vill du känna dig på resan?

Redovisa och diskutera

1. Redovisa för klassen om din resa.
2. Diskutera vad era resor har gemensamt.
3. Är någon av resorna mer hållbara för miljön? Varför/varför inte?
4. Ta reda på vad det innebär att vara turist på en resa som är märkt med "Naturens Bästa" eller hur man kan bli en Schysst Turist, www.schystresande.org

4. Nära dig, nu och i framtiden

I vår närmiljö, där vi bor, går i skola, arbetar och är med kompisar finns det alltid sådant som vi tycker borde vara annorlunda. Sådant som skulle få oss att trivas och göra vår miljö och våra liv lite bättre.

Vad vill du ändra på i din närmiljö?

- Vägar
- Skolor
- Grönområden
- Hus
- Saker att göra
- Affärer
- Mötesplatser
- Hur man åker

>> läs mer här

Ladda ner hela rapporten:
www.goteborg2050.nu

(Rapporten ligger under Dokumentation och trycksaker, "Transporter Göteborg 2050")

Gör så här

1. Skriv ner 10 punkter om sådant som ni skulle vilja ändra på i närmiljön. Tycker du det är svårt att komma igång så finns det några punkter här till vänster att fundera på.
2. Det är många år kvar till år 2050 och det kommer att hinna hända en hel del medan tiden går. Du kommer att bli äldre, du kanske utbildar dig till ditt drömjobb, flyttar långt bort eller blir kändis. Hur ser det ut i din närmiljö år 2050?

Läs texten nedan och fundera på hur du vill att dina tio punkter ser ut år 2050 i ett hållbart samhälle.

"I staden Göteborg år 2050 planerar man i första hand för människor, inte för transporter. Det var länge sedan det byggdes någon ny motorväg och många av vägarna inne i staden har ersatts med cykelvägar. Alla som cyklar kan ta med sig cykeln på spårvagnen, bussen eller tåget när resan blir för lång för att cykla hela vägen. På många cykelvägar kör cyklisterna skyddade i en tunnel, speciellt i områden där det är blåsigt. Alla arbetsplatser har tjänstecyklar som de anställda kan använda när de önskar. Högsta tillåtna hastigheten för motorfordon är så låg att kortare resor alltid går fortare om man cyklar eller går. Längre arbetsresor är inte lika vanliga eftersom möten oftast sker via dator eller telefon. De absolut nödvändiga arbetsresorna sker med tåg, buss eller spårvagn som går fortare och smidigare med hjälp av ny teknik; detta gäller även europaresorna med tystgående snabbtåg som går ofta och används av många människor. De lastbilar och tåg som kör varor körs aldrig tomma. De flesta som använder bil ibland är medlem i en bilpool som har ett större antal bilar som bara används när det verkligen är nödvändigt."

Sammandrag av innehållet i "Transporter, Göteborg 2050"

Redovisa ditt resultat

Redovisa genom att rita för hand, i datorn eller som en Simsmiljö hur det ser ut eller skriv en låt eller dikt om hur du vill att det ska bli. Om du vill göra en film kan du skicka in den till Vägverket, på www.vv.se/hitodit

RESULTAT

Fakta att använda vid beräkningarna

- Räkna med att en medelstor bil förbrukar ca en liter bränsle per 10 kilometer.
- Ta reda på aktuellt pris per liter för våra vanligaste transportbränslen bensin, diesel och etanol.
- En buss förbrukar mellan 2-6 liter bränsle per 10 km, men då transporterar den också många passagerare. Bränsleförbrukningen delas upp mellan de som åker med bussen via kostnaden för biljetter och busskort.
- För att jämföra med kollektivtrafiken, kontrollera vad busskortet kostar per månad på ditt bussbolag.
- En liter bensin släpper ut ca 2,5 kilo koldioxid.
- Om du reser tillsammans med någon. Glöm inte dela upp kostnaden mellan er.

Mer att fundera på

- Hur mycket bränsle har gått åt för ditt resande?
- Hur mycket koldioxid har släppts ut?

>> läs mer här

www.vv.se

5. Resor per vecka, våga vara hjälte!

Många barn och ungdomar blir skjutsade med bil till och från sina fritidsaktiviteter, även om det är på nära håll. I en bil som slukar energi, släpper ut växthusgaser och kostar pengar. Men tänk om du kunde få mer vecko- eller månadspeng om du ordnade så att du tog dig till din aktivitet på ett mer hållbart sätt!

Gör så här

Räkna ut vad som vore en bra överenskommelse för dig, miljön och för den som i vanliga fall skjutsar dig.

Vecka 1

Skriv ner dina egna resor under en vanlig vecka. När veckan är slut kan du fundera över vilka förbättringar du kan göra som sparar både plånboken och miljön. Förbättra ditt resande till vecka två.

Veckodag	Reste med (bil, busscykel mm)	Reste till	Sträcka	Kostnad
Måndag				
Tisdag				
Onsdag				
Torsdag				
Fredag				

Vecka 2

Skriv ner dina egna resor under vecka två.

Veckodag	Reste med (bil, busscykel mm)	Reste till	Sträcka	Kostnad
Måndag				
Tisdag				
Onsdag				
Torsdag				
Fredag				

Fundera på

- Hur mycket kunde du spara?
- Hur stor blev förändringen för hela klassen? I kilometer, i kronor?